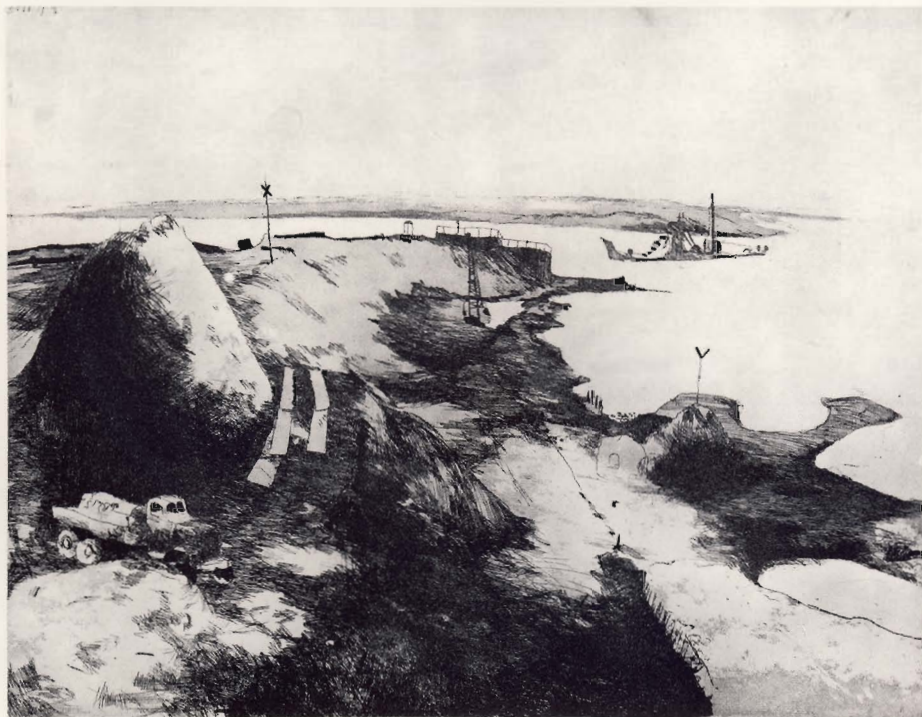

Hoe anderen het zien

De kinderen leren over kunstbeschouwen

Heg, Patrick Creyghton, pentekening, 43 × 49 cm, 1975

Vrouwenpolder IV, Henk Huig, ets, aquatint, 35 × 45 cm, 1959

onderwerp

landschappen

techniek

reproducties,
afbeeldingen,
verzamen en
bespreken

Toelichting

In deze kunstbeschouwingsles worden twee landschappen bekeken en vergeleken. De grafische afbeeldingen zijn gemakkelijk te reproduceren om dat het kleuraspect geen rol speelt. Een aantal fotokopieën maakt het werken in groepjes van vier kinderen mogelijk. De leerkracht zorgt met de begeleidende tekst voor een beschouwing. Nadat de twee voorbeelden zijn besproken, verzamelen de kinderen zelf twee andere reproducties, foto's of prentbriefkaarten uit alledaags beeldmateriaal. Het is nu de bedoeling dat elk kind een opstel van maximaal tien regels maakt, waarbij de afbeeldingen met elkaar worden vergeleken.

Begeleiding bij de ets

De ets – gecombineerd met aquatint – van Henk Huig handelt over een typisch Nederlands gebeuren en heeft als titel *Vrouwenpolder IV*; er zijn dus vast wel meer variaties van dergelijke afbeeldingen gemaakt. In een gekrioel van krasjes in een zinken etsplaat, gecombineerd met zachte grijze tonen, zijn we getuige van een inpoldering of dijk aanleg in Zeeland. Vanuit een hoog standpunt zien we hoe de indijking – als onderdeel van de Deltawerken – plaatsvindt. Het landschap lijkt behoorlijk omgeploegd en aangetast: waar zee is moet land komen. In grote partijen gecombineerd met rafelige details wordt verslag gedaan van hoe de mensen de wereld naar hun hand zetten. Ook de tekenaar en graficus Huig zet de beeldende middelen naar zijn hand: grote en kleine vormen; de hoge horizon; het sterke contrast tussen licht en donker; het vlakke tegenover de kunstmatige heuvels geven deze ets een typische sfeer die bij een objectieve registratie afwezig zou blijven. Henk Huig heeft in deze regeringsopdracht reeksen etsen en tekeningen gemaakt van de Deltawerken. Dergelijke onderwerpen zijn weliswaar niet erg romantisch, maar bieden de kunstenaar veel mogelijkheden om de relatie tussen mens en wereld te verbeelden.

Begeleiding bij de tekening

De uiterst verfijnde pentekening is gemaakt in de buurt van de St. Pietersberg door Patrick Creyghton in 1975. Hij gaf er de titel *Heg* aan; dit soort ingewikkeld vervlochten heggen wordt nog vaak in Limburg aangetroffen. Door het lage standpunt van de tekenaar – die daardoor enigszins opkijkt – ervaren we het landschap als heuvelachtig. Er is geen horizon en de heg steekt donker af tegen de lichte lucht. Met dunne uitsparingen in de takken wordt de lichtval aangegeven; onder de heg zien we een donkere streep schaduw. De heg bestaat uit enkele korte stammen en het jarenlang snoeien veroorzaakte de weelderig in elkaar gegroeide takkenbos die onontwarbaar lijkt. Geheel links en bij het midden zien we nog restanten van de steunpalen, bijna geheel overwoekerd. Aan de knappe verfijning van de tekening is af te lezen hoe intensief het onderwerp is bekeken. Het lijkt wel of geen takje of blaadje geïmproviseerd getekend is. De compositie bestaat uit een bobbelige diagonaal die meewerkt aan de dieptewerking. Achter de heg is nog een boomvorm getekend die – net als het gras op de voorgrond – rustig werkt tegenover de grillige heg.